

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 29. januar 2021 har udvalget efter ønske fra Christian Juhl (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 103

I forhandlingerne om finansloven for 2012 blev det, jf. "Aftaler om finansloven for 2012" side 40, aftalt at afsætte 8 mio. kr. årligt til at etablere et program om aktuelle internationale konflikter og nye tiltag indenfor freds- og konfliktløsning. Programmet skulle udbydes af Det Strategiske Forskningsråd og placeres ved et universitet eller anden forskningsinstitution efter udbuddet. På trods af aftalen blev programmet opdelt i to dele. Den første del blev gennemført under ledelse af Ole Wæver på KU. Denne del har mundtlig været fremlagt i Udenrigsudvalget. Den anden del blev, vistnok, gennemført på Århus Universitet, men der er aldrig fremsendt afrapportering for denne del. Vil ministeren i forlængelse heraf:

- 1) Redegøre for årsagen til opdeling af programmet?
- 2) Oplys, hvem der gennemførte anden del af programmet?
- 3) Fremsende slutrapportering på begge dele af programmet, og herunder også oplys, i hvilket omfang der er inddraget andre nationale og internationale forskere - og da hvilke - og i hvilket omfang, der har været gennemført offentlige aktiviteter eller engageret mennesker fra civilsamfundet i tilknytning til de to programdele?
- 4) Og oplys, om der har været samarbejde omkring de to programmer i nordisk regi?

Svar

Der blev med aftale af 20. november 2011 mellem den daværende regering og Enhedslisten om finansloven for 2012 afsat 8 mio. kr. årligt i 2012-2015 til freds- og konfliktforskning. Af aftaleteksten fremgår følgende:

"Regeringen og Enhedslisten er enige om at styrke grundlaget for, at Danmark kan bidrage med ikke-militære løsninger på internationale konflikter. Med henblik herpå etableres et program om aktuelle internationale konflikter og nye tiltag inden for freds- og konfliktløsning. Der afsættes 8 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 hertil. Programmet udbydes af Det Strategiske Forskningsråd og placeres ved et universitet eller en anden forskningsinstitution efter udbuddet. Placeringen beslutes af Det Strategiske Forskningsråd. Uanset den konkrete placering af programmet kan det inddrage forskere fra forskellige institutioner mv."

16. april 2021

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
211400

Midlerne er udmøntet gennem Det Strategiske Forskningsråd (senere Danmarks Innovationsfond) via to bevillinger på ca. 16 mio. kr. hver. Det har ikke været muligt at finde frem til baggrunden for, at midlerne inden for det pågældende forskningsprogram blev uddelt af to omgange.

Den første bevilling er givet til et forskningscenter for løsning af internationale konflikter (CRIC), som har til formål at udvikle konkrete redskaber til konfliktanalyse og teknikker til ikke-militær indsats, som er afgørende for bilæggelse og afværgelse af voldelige konflikter. Københavns Universitet deltager sammen med Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Aarhus Universitet og Copenhagen Business School. Bevillingen stammer fra finansloven i 2012 og 2013.

Den anden bevilling blev givet til et forskningsprojekt, der skulle undersøge, hvordan man fremmer demokratisering, uden at det øger risikoen for voldelige konflikter (CODE - Konflikt og demokratisering). Forskere fra Aarhus Universitet deltager sammen med internationale kolleger og praktikere i projektet. Bevillingen stammer fra finansloven i 2014 og 2015.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Københavns Universitet oplyser for så vidt angår forskningscentreret CRIC:

"Nationalt blev CRIC fra starten etableret som et samarbejde mellem Aarhus, Aalborg, Odense (SDU), CBS og KU (både samfundsvidenskab og humaniora). Dertil kom ved bevilling nr. 2 et samarbejde med Institut for Menneskerettigheder. Enkeltforskere fra andre institutter end de oprindelige har været inddraget i specifikke projekter. Udover på KU, har Aarhus haft arrangementer og undervisningsforløb, der trak på CRIC som nationalt netværk.

Internationalt samarbejde har været omfattende. Som det beskrives i slutrapporten, havde de enkelte delprojekter hver deres netværk af internationale samarbejdspartnere, præsenterede deres forskning internationalt ved konferencer og workshop, og CRIC har afholdt forskningsseminarer med præsentation af forskning og deltagelse af internationale samarbejdspartnere. Otte internationale forskere havde kortere eller længere ophold ved CRIC, mens alle tre post.docs, der var på CRIC gennem hele perioden, var rekrutteret internationalt. Endelig havde CRIC udnyttet et højt profileret internationalt rådgivningspanel, der mødtes i Danmark to gange i perioden og både gav inspiration til arbejdet og bidrog til at formidle resultaterne internationalt.

Det nordiske samarbejde bestod bl.a. af et samarbejde med Ph.d.-skolen på PRIO (fredsforskningsinstituttet i Oslo), derudover et samarbejde med Lund og PRIO om tre workshops om 'Virtual Zones of Peace and Conflict' finansieret af det Nordiske Forskningsråd for Humaniora og Samfundsfag og CRIC var også det danske ankerpunkt for det nordiske netværk af kvindelige konfliktmæglere (Nordic Women Mediators) fra 2016-2020."

"I bevillingsperioden afholdt CRIC ca. 75 offentlige arrangementer. En tredjedel var rettet mod en bredere offentlighed. Emner og deltagerantal for de enkelte arrangementer fremgår af slutrapporten. En række praktikere fra politikere, NGO'ere, virksomheder til internationale organisationer holdt oplæg ved arrangementerne. Udover offentlige arrangementer afholdt CRIC et antal workshops og

seminarer med forskellige typer af praktikere. Ideerne til disse udsprang i flere tilfælde fra CRICs praktikerpanel, der omfattede repræsentanter for centrale NGO'er, ministerier, medier, politiet og Forsvarsakademiet. Derudover bidrog CRIC-forskere i stort omfang med oplæg og foredrag rundt om i landet (herunder ved Folkemødet) arrangeret af civilsamfundsorganisationer, NGO'er og folkeuniversiteter. Inspireret af CRIC etablerede en gruppe studerende i 2014 studenterorganisationen Consilium, der arbejder for mere freds- og konfliktforskning på universiteter i Danmark samt arrangerer arrangementer om fred og konflikt."

Aarhus Universitet oplyser for så vidt angår forskningsprojektet CODE:

"Projektet har haft internationale partnere ved henholdsvis Essex University (Kristian Gleditsch) og Uppsala's Department of Peace and Conflict Research (Kristine Höglund og Håvard Hegre). Derudover har en lang række danske forskere været tilknyttet.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Se <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/code/deltagere/>"

"I regi af projektet er der gennemført en stribe forskningsformidlende aktiviteter, herunder flere artikelsier i Weekendavisen Ideer og en lang række offentlige foredrag.

Se <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/code/til-presse-og-ngoer/> og <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/code/nyheder-og-arrangementer/>.

Specielt i opstartsfasen af projektet har man desuden nydt godt af input fra et "praktikerpanel".

Se <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/code/deltagere/>."

"Der har i projektperioden været afholdt en lang række workshops med deltagelse af nordiske forskere.

Se <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/code/nyheder-og-arrangementer/>.

Afslutningsvist kan nævnes, at CODE har resulteret i flere nye projekter. De to væsentligste er:

- Michael Bang Petersen: Bevilling på 15,7 mio. kr. fra Carlsbergfondet til at studere radikaliserings på online medier <https://ps.au.dk/en/current/all-news/news/artikel/stor-forskningsbevilling-til-bekaempelse-af-politisk-had-og-trusler-paa-sociale-medier/>) fra 2019
- Henrikas Bartusevicuius: ERC Starting Grant fra 2020 for projektet Adapted to War (AWAR) <https://www.prio.org/news/item/?x=2580>."

Vedlagt er slutrapportering til Innovationsfonden for de to bevillinger.

Med venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**